

AU-2155

M.A. (Part—I) Examination
PHILOSOPHY
Paper—IV
Epistemology (Indian)

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 100

(मराठी माध्यम)

सूचना :—(1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

(2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. प्रभाकरांच्या भ्रमविषयक उपपत्तीचे चिकीत्सक परीक्षण करा. 20
किंवा
अनिर्वचनीय ख्यातिचे चिकीत्सक परीक्षण करा. 20
2. प्रत्यक्ष प्रमाणाची व्याख्या, स्वरूप आणि प्रकार सविस्तर स्पष्ट करा. 20
किंवा
उपमान-प्रमाणाच्या संदर्भात न्याय आणि मीमांसा यांच्या भूमिका स्पष्ट करा. 20
3. संक्षिप्त स्वरूपात लिहा :
(अ) प्रमात्मक बुद्धीचे वर्गीकरण 10
(ब) ज्ञानाची साधने 10
किंवा
संक्षिप्त स्वरूपात लिहा :
(1) अप्रमात्मक बुद्धीचे वर्गीकरण 10
(2) ज्ञानाची व्याख्या आणि स्वरूप. 10
4. (अ) स्मरणात्मक ज्ञानाची व्याख्या, स्वरूप आणि कार्य स्पष्ट करा. 10
(ब) मानवी ज्ञानाच्या संदर्भात स्वप्नात्मक ज्ञानाचे स्वरूप सांगून स्पष्ट करा. 10
किंवा
टिपा लिहा :
(1) स्वप्नकाशत्व 10
(2) साकारत्व. 10
5. (अ) ज्ञानाच्या प्रामाण्यविषयक नैयायिकांची उपपत्ती सविस्तर स्पष्ट करा. 10
(ब) ज्ञानाच्या प्रामाण्यविषयक सांख्यांचा निकष सांगून स्पष्ट करा. 10
किंवा
थोडक्यात लिहा :
(1) ज्ञानाच्या उत्पत्ती आणि ज्ञप्तीविषयक मीमांसकांची उपपत्ती 10
(2) ज्ञानाच्या उत्पत्ती आणि ज्ञप्तीविषयक बौद्धांची भूमिका. 10

M.A. (Part—I) Examination
PHILOSOPHY
Paper—IV
Epistemology (Indian)

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 100

Note :—(1) **ALL** questions are compulsory.

(2) All questions carry equal marks.

1. Examine critically Prabhākara's theory of error. 20

OR

Examine critically Anirvacaniyakhyāti. 20

2. Explain fully definition, nature and classification of perception in different kinds. 20

OR

Explain fully Nyāya and Mīmāṃsā account of Upamāna as a means of knowledge. 20

3. Write in brief :

(A) Classification of valid cognitions 10

(B) Instruments of cognition. 10

OR

Write in brief :

(1) Classification of invalid cognition 10

(2) Definition and nature of cognition. 10

4. (A) Explain fully definition, nature and function of memory cognition. 10

(B) State and explain the nature of dream cognition in human knowledge. 10

OR

Write notes on :

(1) Swaprakāśhatva 10

(2) Sākāratva. 10

5. (A) Explain fully Nyāya theory of validity of knowledge (Prāmāṇya). 10

(B) State and explain the criterion of validity of knowledge according to Sāṃkhya. 10

OR

Write in brief :

(1) Mīmāṃsā theory of origin and ascertainment of knowledge. 10

(2) Buddhist account of origin and ascertainment of knowledge. 10